

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

Pakruojo rajono savivaldybės tarybai

Pakruojo rajono savivaldybės merui

Pakruojo rajono savivaldybės administracijai

**IŠVADA
DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI IŠ UAB ILTE
ILGALAIKĘ PASKOLĄ (IKI 9 402 534,24 EUR) VERTINIMO**

2026 m. birželio 11 d. Nr. AT-5
Pakruojis

Pakruojo rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracija (toliau – Administracija) kreipėsi į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) su prašymu¹ parengti išvadą dėl Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą iš Lietuvos nacionalinio plėtros banko UAB ILTE (toliau – ILTE). Paskola būtų skiriama projektui „Pakruojo miesto baseino statyba“ (toliau – Projektas) įgyvendinti.

Remiantis parengtu ir patvirtintu Sporto paskirties pastato (baseino), P. Mašoto g. 1, Pakruojyje, statybos techniniu projektu, planuojama Projekto išlaidų suma – 14 246 264 Eur. Įvertinus planuojamą Savivaldybės biudžeto (nuosavų ar skolintų lėšų) prisidėjimo procentinę dalį, Savivaldybės įnašas siektų 9 402 534,24 Eur. Savivaldybė, siekdama finansuoti šį prisidėjimą, ketina gauti paskolą iš ILTE.

Rengiant išvadą vadovaujamasi prielaida, kad Administracijos pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs. Pateiktos dokumentų kopijos atitinka originalus.

Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų peržiūros ir analitines procedūras.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymo² nuostatas, *savivaldybės gali imti ilgalaikes paskolas investicinių projektų finansavimui ir ankstesnių skolinių įsipareigojimų vykdymui, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme išdėstytų taisyklių.*

¹ Pakruojo rajono savivaldybės administracijos 2026-06-09 prašymas Nr. S-2834 (11.1E) „Dėl skolinimosi galimybių įvertinimo“;

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 17 str. 1 d. 1 p.;

Savivaldybės biudžeto fiskalinės drausmės taisyklė ir skolinimosi limitas

Vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo³ nuostatomis:

- Tam tikrų metų savivaldybės biudžeto išlaidos turi neviršyti pajamų (išlaidas ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio nepriklausoma fiskalinė institucija skelbia išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo.
- Savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, (toliau – Savivaldybės skola) negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų.
- Savivaldybė, vertindama savo biudžeto atitiktį savivaldybės biudžeto fiskalinės drausmės taisyklei, gali iš savo biudžete patvirtintų asignavimų atimti asignavimus, skirtus projektams, finansuojamiems iš Lietuvos nacionalinio plėtros banko pasiskolintomis lėšomis.

Savivaldybės skolinimosi limito skaičiavimo bazė

Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai 2026 m. kovo 31 d. sudarė 6 031,2 tūkst. Eur⁴, įskaitant įsiskolinimą už projektą „Pakruojo kultūros centro pritaikymas įvairių grupių poreikiams“. Tai sudaro 24 proc. Savivaldybei 2026 metais nustatyto skolos limito.

Bazė, nuo kurios skaičiuojamas skolos limitas (iš viso pajamų ir dotacijų) 49 503,382 tūkst. Eur⁵.

Maksimalus 2026 m. leistinas Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitas, neviršijant 60 proc. – (49 503,382 tūkst. Eur x 60 proc.) – 29 702,03 tūkst. Eur.

Savivaldybės skola su prašoma imti paskola būtų 15 433,7 tūkst. Eur, tai sudarytų 51,96 proc. (15 433,7/29 702,03) skolinimosi limitu.

2026 m. Savivaldybė planuoja grąžinti 936,66 tūkst. Eur paskolų, planuojamas 2026 m. palūkanų padengimas 139,88 tūkst. Eur; įvykdyti skolinių įsipareigojimų pagal lizingo sutartis 35,15 tūkst. Eur, pagal DNMP⁶ ir ETPT⁷ – 16,49 tūkst. Eur, kitų skolų (materialiojo turto kūrimo ir

³ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymo (2014 m. lapkričio 6 d., Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais) 5 str. ir 6 str.;

⁴ Pakruojo rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2-VS 2026 m. kovo 31 d. ataskaita;

⁵ Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2026 m. gegužės 28 d. sprendimas Nr. T-161 Dėl Pakruojo rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 19 d. sprendimo Nr. T-32 Dėl Pakruojo rajono savivaldybės 2026-2028 metų biudžeto patvirtinimo“ pakeitimo;

⁶ Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa, patvirtinta LR Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213 „Dėl daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“;

⁷ Viešojo pastato energinio efektyvumo didinimo projekto finansavimo ir įgyvendinimo forma, nurodyta Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje, patvirtintoje LR Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1328 „Dėl Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programos patvirtinimo“;

įsigijimo išlaidos), pagal pateiktą mokėjimo grafiką, skolos dengimas numatomas – 817,33 tūkst. Eur⁸.

Nors planuojamas Savivaldybės skolos lygis neviršija teisės aktuose nustatytų skolinimosi limitų, tačiau prognozuojamas daugiau kaip 2,5 karto išaugęs skolos dydis reikšmingai sumažins finansinį lankstumą ir priartins Savivaldybę prie leistinų skolinimosi ribų.

Atsižvelgiant į tai, Savivaldybė privalo įvertinti spartaus skolos augimo rizikas ir jų poveikį ilgalaikiam finansiniam tvarumui. Ekonomikos augimo lėtėjimo, biudžeto pajamų mažėjimo ar kitų nepalankių ekonominių aplinkybių atveju gali sumažėti Savivaldybės galimybės skolintis ir riboti naujų projektų įgyvendinimą.

Išvada

Atlikus vertinimą pagal skolinimosi limitus ir teisės aktų reikalavimus, nustatyta, kad Savivaldybė gali imti 9 402 534,24 Eur paskolą Projekto finansavimui iš ILTE banko, neviršydama leistino skolos limito ir pasinaudodama fiskalinės drausmės taisyklės išimtimi⁹, leidžiančia neįtraukti asignavimų, skirtų projektams, finansuojamiems iš ILTE.

Pakruojo rajono savivaldybės atsakomybė už skolinių įsipareigojimų prisiėmimą

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikydamasi Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų limitų (jeigu tokie limitai nustatomi) ir gavusi Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą¹⁰.

Savivaldybė, pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių¹¹ reikalavimus, turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų Savivaldybės biudžeto fiskalinės drausmės taisyklių.

Savivaldybės vadovybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

⁸ Pakruojo kultūros namų pastato, adresu: Vienybės a. 3, Pakruojo m., paprastojo remonto darbai, 2023 m. rugpjūčio 16 d. Nr. SA1-23-138 priedas Nr. 15;

⁹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymo (2014 m. lapkričio 6 d., Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais) 6 str. 2 d.;

¹⁰ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 str. 2 d. 21 p.;

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimo Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ 4 p.

Dėl paskolos naudojimo paskirties

Rengiant išvadą, atliktas vertinimas teisės aktų atitikties požiūriu, vertinta Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės aktų normoms. Projekto vykdymo pagrįstumas nebuvo vertintas.

Pažymėtina, kad Savivaldybė privalo naudoti paskolą tik pagal paskirtį – Projekto finansavimui. Be to, prašomos paskolos dydis turi būti pagrįstas ir tinkamai įvertintas.

Galimos rizikos

Savivaldybės skolos dydžiui išaugus 2,5 karto, reikšmingai sumažėtų jos finansinis lankstumas ir būtų priartėta prie leistinų skolinimosi ribų. Toks spartus skolos augimas didina finansinio tvarumo riziką ir gali apriboti Savivaldybės galimybes ateityje skolintis naujiems projektams įgyvendinti, ypač pablogėjus ekonominei situacijai ar sumažėjus biudžeto pajamoms.

Savivaldybės kontrolierė

Solveiga Baužienė